

Tervkötelezettség, kizárólagos őrizetbe vonás villamos fogyasztásmérőhely kialakításánál

Az elosztói üzletszabályzatoknak megfelelően az a közcélú hálózatra csatlakozás módjáról, a túláramvédelmi méretlen berendezésről-és méretlen fővezeték rendszerről, valamint a mérés helyének kialakításáról, arra jogosított (Magyar Mérnöki Kamarai aktív jogosultsággal rendelkező) villamos tervezővel az épület létesítését megelőzően műszaki tervdokumentációt **kell készíttetnie (40/2017 NGM rendelet alapján)** a rendszerhasználónak.

Nem szükséges a tervdokumentációt bemutatni az elosztói engedélyesnek abban az esetben, ha a fogyasztói igénynek megfelelő típusmegoldás szerinti csatlakozási módot választ, és az igényelt tarifákhoz és teljesítményekhez igazodó rendszerengedélyes fogyasztásmérőhelyet alkalmaz a regisztrált villanyszerelő, valamint az épület maximum négy felhasználási hellyel és egy közösségi méréssel rendelkezik.

Minden típusmegoldástól és rendszerengedélyes fogyasztásmérőhely alkalmazásától való eltérés esetén, valamint csoportos 4 felhasználási és egy közösségi hely felett a feszültség alá helyezések (bekapcsolások) alkalmával a helyszínen az elosztói engedélyes által előzetesen egyeztetett villamos tervdokumentációnak rendelkezésre kell állnia az alkalmazott műszaki megoldásról.

A rendszerengedéllyel rendelkező fogyasztásmérőszekrények/fogyasztásmérőhelyek között vannak készre szerelt csatlakozási típusmegoldások (Sz1, Sz2, K4, K5) is, amelyek tartalmazzák például a csatlakozó főelosztót, fő földelőszínt is.

1. Tervezési szakaszban az adott felhasználási hely körülményeit, adottságait mérlegelni kell arra feljogosítással rendelkező bevonásával. Ezek a feltárt körülmények az alapjai a megfelelő elemek kiválasztásának (csatlakoztatás helye, módja, áramútás elleni védelmi mód, villámvédelem, túlfeszültségvédelem, IP és IK (ütésállóság) védettség, UV védelem, zárlati szilárdság, kizárólagos őrizet, stb...).
2. Hasznos tudni, hogy az elosztói engedélyesek a felhasználási helyek bekapcsolása során két ügykezelési eljárás alakult ki.
 - Általános ügyintézés szerint a méretlen felhasználói vezetékhálózatról, valamint a fogyasztásmérőhely kialakításáról készült – arra jogosult, Magyar Mérnöki kamarai tagsággal és megfelelő engedéllyel rendelkező villamos tervező által készített – villamos tervet, a munkálatok megkezdése előtt legalább 15 nappal, az elosztói engedélyesek területileg illetékes szervezeti egységével egyeztetni szükséges. A dokumentációból ki kell derülnie, hogy nem sérülnek a felhasználó és az elosztói engedélyes jogos érdekei. A kialakításhoz, létesítéshez be kell szerezni az előzetes egyeztetés utáni elosztói engedélyes írásbeli hozzájárulását is.
 - Az elosztói engedélyesek üzletszabályzataikban megfogalmazzák azokat a követelményeket, amelyek fennállása esetén nem kérik a fenti tervdokumentációk előzetes egyeztetését. Ezt nevezzük egyszerűsített ügykezelésnek. Ebben az utóbbi esetben minden elosztói engedélyesi területen rendszerengedélyes típus mérőszekrény elrendezéseket regisztrált villanyszerelők építenek be a csatlakozás közvetlen közelében. **Nem szükséges a tervet előzetesen egyeztetni** (de a terv elkészítése ettől függetlenül kötelező), ha:
 - Készre szerelt tipizált megoldást a csatlakozóvezeték végpontjára telepíti az aktív MEE-VET jogosultsággal rendelkező regisztrált villanyszerelő (kábeles csatlakozás esetén, a közterületi telekhatáron, vagy attól max. 1 m-re, illetve szabadvezetékes csatlakozás

esetén, ha mérés az épület külső falsíkján kerül elhelyezésre) a mérőhely gyártói utasításainak betartásával.

- Meglévő fogyasztásmérő helyen, kismegszakító cserével járó többletigény kielégítése), ha arról a Műszaki gazdasági tájékoztató másképp nem rendelkezik.

További mérő felszerelése a felhasználási helyen (vezérelt, H tarifa), ha arról a Műszaki gazdasági tájékoztató másképp nem rendelkezik.

- 12 hónapon belül visszakapcsolandó/ismételt ellátás (bizonyos műszaki változás kivételt képez) felhasználási hely fogyasztásmérésének ki- illetve átalakítása esetén, amennyiben nem történik teljesítményváltozás.

Amennyiben a jogszabály előírásainak megfelelően – az arra jogosult tervező által készített – terv előzetes egyeztetésre az elosztói engedélyes a fentiek esetekben is igényt tart, akkor arról az előzetes igénybejelentésre adott válaszában tájékoztatja az igényt bejelentőt.

A regisztrált villanyszerelői kézikönyv 7. fejezetében taglalt típusmegoldásoktól ez esetben sem lehet eltérni. Ezt figyelembe véve, ha a típusmegoldásoktól, valamint a rendszerengedélyes komplett fogyasztásmérőhely használatától, ha eltér a regisztrált villanyszerelő, akkor azt a Magyar Mérnöki Kamara tervezői névjegyzékében szereplő szakági villamos tervező által készített, villamos tervdokumentáció alapján teheti meg. Az Engedéllyessel előzetesen egyeztetett és elfogadott villamos tervdokumentációt a feszültség alá helyezés időpontjában a helyszínen be kell tudni mutatni.

Példák:

1. Meglévő „T” karmantyús csatlakozás meglévő csatlakozó főelosztóval.
Ez esetben még a meglévő csatlakozó főelosztó műszaki felülvizsgálata szükséges, hogy megfelel-e a jelenleg érvényben lévő szabványoknak, rendeleteknek, műszaki utasításoknak. (MSZ 447:2019, MS-09-39-v01 Csatlakozó főelosztó – Műszaki specifikáció, 18/2017 (XII.21.) MEKH rendelet):
 - Amennyiben igen a válasz akkor megtartható.
 - Amennyiben nem a válasz akkor terv szerint, feszültségmentesítés mellett cserélni kell.
2. Csoportos (akár 2 db mérőhely esetén is) fogyasztási hely kialakítása, ha az nem készre szerelt rendszerengedélyes fogyasztásmérő szekrény alkalmazásával történik, hanem rendszerengedélyes fogyasztásmérő modulok, csatlakozó főelosztó modul regisztrált villanyszerelő általi összeszerelésével.
3. Nem a típusmegoldások szerinti csatlakozási módok közül választ a regisztrált villanyszerelő.

Kizárólagos őrizet (18/2017. (XII. 21.) MEKH rendelet):

- A fogyasztásmérőhely olyan szerkezeti kialakítású legyen, hogy a fogyasztásmérő berendezés elemeihez, kiegészítő készülékeihez, és a zárópecsétekhez való roncsolásmentes hozzáférés csak a felhasználó tevékeny közreműködése által legyen biztosítható.
- Új bekapcsolás és korszerűsítés/felújítás esetén a kizárólagos őrizet biztosítandó
 - Újbekapcsolás esetén kizárólag új rendszerengedélyes mérőszekrények alkalmazhatók.
 - Felújítás esetén új rendszerengedélyes szekrények, vagy az egyes szekrénygyártók teljes átalakító szettjeinek az alkalmazásával (az eredeti szekrény és a hozzá választható átalakító szett típusazonosítóit kérjük a tervben szerepeltetni) történhet, illetve más szerkezeti megoldásokkal pl.: egyedi záras külön védőszekrény alkalmazásával, illetve üzemben lévő korábbi rendszerengedélyes mérőszekrények esetén, a belső elhelyezés (lakásban, üzlethelyiségben) megtartásával.

- A kizárólagos őrizetbevonás, rendszerengedélyes szekrények alkalmazásától eltérő megoldásait, a tervben kérjük pontosan rögzíteni!
- Üzemben lévő mérőhelyen történő teljesítménybővítés esetén, ha a mérőhely megfelel a létesítéskori szabványoknak, kielégíti az igényeket, műszakilag megfelelő így alkalmas a megnövekedett villamos teljesítmény kiszolgálására, az állékonysága/ mérőtábla rögzíthetősége / plombálhatósága megfelelő és csak kismegszakítót kell cserélni, akkor nem elvárás az engedélyesrészéről a kizárólagos őrizet. Amennyiben 1 fázisról 3 fázisra szeretne bővíteni a felhasználó, de az előző feltételek fennállnak (azaz, ha a mérőhely megfelel a létesítéskori szabványoknak, kielégíti az igényeket, műszakilag megfelelő így alkalmas a megnövekedett villamos teljesítmény kiszolgálására, az állékonysága / mérőtábla rögzíthetősége / plombálhatósága megfelelő, akkor se kell kizárólagos őrizetet biztosítani.

- **Teljesítménybővítés**

- A felhasználói hálózat létesítésének átalakításának kivitelezési és dokumentációs kötelemét jogszabályok határozzák meg. Eljárásrendünk nem módosítja a felhasználói oldal hálózati elemeinek és méréseinek létesítése, felújítása, átalakítása esetére a jogszabályokban előírt tervezési tevékenység elvégzésének kötelemét. Teljesítménybővítést Mérnök Kamarai tagsággal rendelkező tervező jogosult tervezni. Alap esetben a tervdokumentáció bemutatása szükséges. Az Engedélyesek által az üzletszabályzatban meghatározott ügymenetek szerint a tervdokumentáció bemutatásától eltekinthet, de vitás ügyek esetén a tervdokumentáció bemutatását, egyeztetésre bármikor bekérheti.
- Korábban létesített, üzemben lévő mérőhely, ha a zárópecsételhetőség követelményét teljesíti, mérete és kialakítása a szükséges mérőberendezési elemek elhelyezését lehetővé teszi, akkor felújítás nélkül is tovább üzemeltethető, ha annak műszaki tartalma, a létesítése idején érvényes szabványkövetelményeket teljesíti, és a felhasználói műszaki igényt átalakítás nélkül ki tudja szolgálni, illetve, ha az állékonysága/mérőtábla rögzíthetősége megfelelő.
- Az MSZ447-ben meghatározott méretezési teljesítmény határig a fogyasztásmérő helyen/szekrényben a teljesítménybővítés lehetséges abban az esetben, ha a csatlakozóvezeték, méretlen felhasználói hálózat részét képző vezeték keresztmetszete is megfelelő a lekötött vagy rendelkezésre álló teljesítményhez és csak kismegszakító cserével jár a teljesítménybővítés.
- Ha a fogyasztásmérőhely 3 fázisúra volt eredetileg kialakítva, de egyfázisú mérés volt beüzemelve, akkor a háromfázisra történő bővítés lehetséges, ha a felhasználói berendezésben átalakításra nincs szükség, vezetékezése megfelel az igény kiszolgálására.
- Amennyiben a meglévő állapot méretezési teljesítményhatárát meghaladja az igény, akkor a villamos berendezést át kell tervezni és alkalmassá kell tenni a növekmény elviselésére. Alap esetben a tervdokumentáció bemutatása szükséges. Az üzletszabályzatban meghatározott esetekben a tervdokumentációt nem kell bemutatni.
- Teljesítménybővítés keretén belül karbantartás és hibajavítási tevékenység is végezhető.

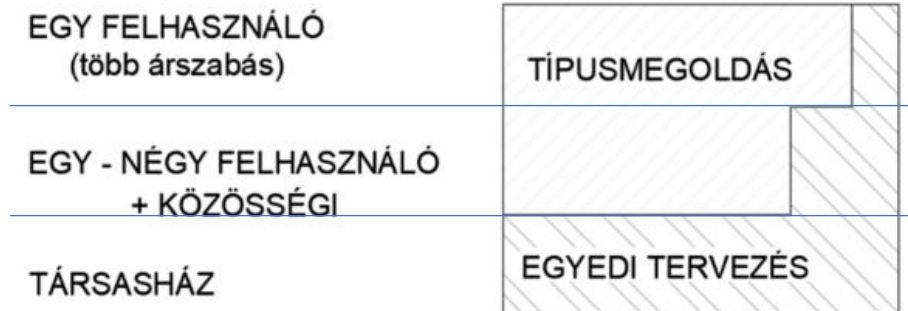
- **Karbantartás, hibajavítás**

- Maradhat a fogyasztásmérőhely meglévő állapota, akár a régi mérő alátét tábla is, amennyiben karbantartás vagy hibajavítás keretén belül cseréli a vezetéket (méretlen és mért) és a funkciója nem változik, vagyis a vezeték hossz nem módosul, illetve a nyomvonal is változatlan marad.
- A vezeték Al-ról cserélhető Cu-re, keresztmetszete is lehet nagyobb a korábbinál.

- A mérőhelynek a létesítéskor érvényben levő szabványoknak, rendeleteknek meg kell felelnie és műszaki állapota is megfelelő kell, hogy legyen.

- **Áthelyezés**

- Ha a mérőhely áthelyezésre kerül, akkor arra az újbekapcsolásra vonatkozó szabályok érvényesek, azaz új rendszerengedélyes mérőszekrény és típusmegoldások szerinti csatlakozási mód alkalmazása szükséges.

Fontos tudni, hogy engedélyesi területenként előfordulhatnak kisebb eltérések (pl: E.ON ÉDÁSZ; E.ON DÉDÁSZ; OPUS TITÁSZ: négy felhasználási hely plusz egy közösségi (4+1) csoportos mérés felett, vagy indirekt (ÁV) fogyasztásmérés esetén tervdokumentáció előzetes egyeztetése szükséges).

- Korlátozott rendszerengedélyek:
 - Új bekapcsolás esetén nem alkalmazható kivéve ismételt ellátás esetén tervezetetést követően.

Mérőhelyi check lista:

<https://www.meevet.hu/pages/uj-rendszerengedelyes-fogyasztas-merohelyek-oktatasi-anyag>

Típusmegoldások:

https://kezikonyv.meevet.hu/wp-content/uploads/Regisztralt_Villanyszerelok_kezikonyve_2022_fejezet_7.pdf#page=1

Kézikönyv regisztrált villanyszerelők részére:

<https://kezikonyv.meevet.hu/tartalomjegyzek/>